

Groenling

Nationale Golfcourse Birdwatching Day

Vogels, verrijking van natuur en speelomgeving

Op zaterdag 17 mei wordt op veel golfbanen uitvoering gegeven aan de negende NGF Nationale Golfcourse Birdwatching Day. Dan worden door veel vrijwilligers, amateur ornithologen die vogels kijken als hobby hebben, tellingen verricht aan de hand van 24 uur tellen op zicht en/of geluid. In tegenstelling tot wat velen denken, zijn golfterreinen door hun ruimtelijke opzet en soort beplanting, als biotoop uitermate geschikt voor heel veel vogelsoorten. Dit als broedgebied, als foerageerplaats, rustplaats of als terrein om zich te beschermen tegen vijanden. Gedurende de zomermaanden voor stand- en broedvogels, gedurende de winter voor wintergasten en doortrekkers. Afhankelijk van de geografische ligging en de uitvoering van de golfbaan, hebben we te doen met bos- of weidevogels, vogels van het open veld, watervogels en roofvogels. Als vogelliefhebber kom je op elke golfbaan aan je trekken.

Auteur: Herman Berteler

Het Rijk van Nijmegen kent twee 18 holes banen, de Nijmeegse en de Groesbeekse baan. Beide zijn gelegen op een aaneengesloten gebied, voorheen agrarisch en bestaand uit weilanden en akkers. Opvallend is de geaccidenteerdheid en de beplanting met al volgroeid, ca. 20 jarig bosplantsoen bestaande uit inheemse soorten bomen en struiken, aangevuld met heesterbeplanting van hoofdzakelijk sneeuwbes (*Symphoricarpos*) en plaatselijk oude Rododendrons. De Nijmeegse baan kent slechts een beperkt aantal oude bomen. De Groesbeekse baan herbergt diverse clusters van oudere boombestanden, houtwallen en een bos van

gemengde beplanting van loof- en naaldhout, beperkt van omvang nabij een villa met restanten van een oude beukenallee. Beide banen bevatten veel roughruimte van hoofdzakelijk kruidachtige vegetatie. Alleen de Groesbeekse baan en (nabij) de par drie oefenbaan kent water in de vorm van een vijver en poelen.

Vogelbestand

Het Rijk van Nijmegen heeft eenmaal deelgenomen aan de Nationale Golfcourse Birdwatching Day en toen, in 2002, werden er 52 vogelsoorten geteld. Voor golfers die liefhebber zijn van vogels, kan het genieten zijn tijdens een rondje

golf over welke baan dan ook, tenminste, wanneer men tijdens het spel oog en oor heeft voor de omgeving waarin men actief is. Zo hebben velen gedurende de afgelopen winter, tot op de dag van vandaag, kunnen genieten van de klaptekster, een grote zangvogel met zware haaksnavel en opvallende zwart-witte tekening. Deze tot de klauwieren behorende standvogel, houdt zich permanent op de Nijmeegse baan op en zit stevast in de top van bomen, op zoek naar prooi als insecten, kleine vogels en knaagdieren die ze op doorns vastzetten. Daarnaast verblijft er een variabele groep goudvinken, vliegend van struikgewas naar struikgewas

Vlucht van Brandganzen

Schroevende buizerd

Roodborst

Groene specht

Grote bonte specht

was, op afstand herkenbaar aan de stereotiepe contactroep van deze fraai gekleurde, bijna tropisch aanvoelende vogel. Zoals de naam doet vermoeden behoort deze soort tot de vinkachtigen, samen met o.a. gorzen, vink, keep, sijs, putter, kneu en appelvink.

Dwars over de banen verplaatsen zich tussen de flights door, de altijd aanwezige groene en grote

bonte specht. Dan weer roffelend en lachend tegen de stam van een boom of driftig hakkend in de grond opzoek naar insecten. Boven dat alles staat de torenvalk te bidden, het terrein systematisch afzoekend naar muizen. Nog hoger schroeven de buizerds in zweefvluchten, afkomstig uit de omringende bosgebieden van Groesbeek, zwevend op de thermiek. Dan weer zitten ze op een afrasteringpaal of in een boom, soms verrassend laag vliegend over de fairways. Hun contactkreet, een katachtig gemiauw, is van verre herkenbaar en niet te verwarren met andere vogelsoorten.

Gedurende de wintermaanden valt er door de banen ook te genieten van overvliegende groepen brand- en kolganzen en soms zelfs van kraanvogels. Dit naast de meer gebruikelijke wintergasten als kramsvogels, koperwieken en kepen. Bij de poel nabij de par drie oefenbaan, houdt zich al geruime tijd een ijsvogel op en probeert hier te overleven. Er is niet echt veel ruimte, maar tussen de roodborst, merel, ekster, Vlaamse gaai en winterkoning houdt hij zich hier aan de visrijke poel overeind. Ondertussen zoeken groepen sijsjes de oude elzenproppen af en bewegen de staartmezen zich voedselzoekend door de berkentwijgen. Overal in de houtachtige beplanting zijn vogels waar te nemen en kan de vogelaar zijn hart ophalen. In het bosje van douglassparren huist naast de buizerd ook de sperwer, houdt de eekhoorn zich op en laat de boomklever zich beter horen dan zien. Golfbanen hebben hiermee een duidelijke betekenis voor de vogelstand, zijn veelal door de gevarieerdheid in de flora en fauna een verrijking ten opzichte van de directe, veelal agrarische omgeving. Ook dragen ze ongetwijfeld bij in de ecologische verbindingzones die binnen ons natuurbeleid zo belangrijk worden geacht. Het Rijk van Nijmegen gaat dit jaar haar gevederde vrienden weer eens tellen.

Coördinator voor de NGF van de Nationale Golfcourse Birdwatching Day is Sander van de Water, tel: 06-55 74 13 74.